

Uitvoeringsprogramma kernthema 18 polarisatie en radicalisering, kadernota integrale veiligheid Peelland/Helmond 2015-2018.

kadernota:

3.2.5 Analyse veiligheidsveld 5: 'Integriteit en veiligheid'

Dit veiligheidsveld omvat de thema's: 18. Polarisatie en radicalisering, 19. Georganiseerde criminaliteit, 20. Veilige Publieke Taak, 21. Informatieveiligheid, 22. integriteit.

18. Polarisatie en radicalisering

Het veiligheidsthema polarisatie en radicalisering gaat over ideologische groepen/stromingen in de samenleving die dermate zijn geradicaliseerd, dat zij een bedreiging vormen of kunnen gaan vormen voor de veiligheid. Sprake kan zijn van dreigend geweld. Deze groepen vergroten de polarisatie in de samenleving, zetten het sociaal weefsel onder druk. Stromingen die op die manier kunnen radicaliseren, zijn bijvoorbeeld: rechts-extremisme, islamradicalisme, dierenrechtenradicalisme, asielrechtenradicalisme, links-extremisme.

Vaststellingen t.a.v. de Peelgemeenten: Polarisatie en radicalisering zijn landelijk geprioriteerd door de politie. De gemeentelijke aandacht voor dit thema is voor een belangrijk deel volgend op de informatie die de politie heeft en richt zich verder in algemene zin op stroomlijning van het opvangen van signalen, het stimuleren van dialoog rond waargenomen problemen en het maken/actualiseren van sociaal calamiteitenplannen. Aandacht voor dit thema is een reguliere taak: dat gebeurt al en moet vooral zo voortgaan zoals het gaat; het is voor de komende vier jaren niet geprioriteerd. Peelland breed zou het uitwisselen van ervaringen met bepaalde methodieken van toegevoegde waarde kunnen zijn. Wel is het de vraag of we de huidige ontwikkelingen voldoende in beeld hebben.

Inleiding.

In dit uitvoeringsprogramma wordt op hoofdlijnen aangegeven hoe invulling wordt gegeven aan de lokale aanpak van polarisatie, radicalisering en jihadisme. Het is een nadere uitwerking van een onderdeel van de Kadernota integrale veiligheid Peelland/Helmond 2015-2018.

Urgentie.

Recente gebeurtenissen zijn voor het Rijk aanleiding geweest om het beleid te intensiveren. De aanpak van het rijksbeleid is beschreven in het Actieprogramma Integrale Aanpak Jihadisme (augustus 2014) en in meerdere daarop volgende publicaties van de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV) en andere overheidsinstanties. Het gemeentelijk beleid wordt in dit uitvoeringsprogramma beschreven. Bij iedere taak wordt aangegeven welke maatregelen zijn of worden genomen.

Dreiging jihadisme.

De afgelopen tijd is jihadisme voortdurend in het nieuws geweest. Mondiaal maar ook lokaal in Helmond. Het dreigingsniveau (NCTV) is al vanaf maart 2013 substantieel, het op een na hoogste van de vier dreigingsniveaus.

Er zijn op dit moment geen concrete aanwijzingen dat Helmondse jongeren gaan deelnemen aan de gewapende strijd in Syrië of dat er mensen naar Helmond terugkeren uit Syrië of soortgelijke oorlogsgebieden (situatie januari 2015). Jihadisme is echter landelijk een ernstig probleem waarbij ook een geradicaliseerde enkeling een enorme ellende kan veroorzaken. Daarnaast wordt de samenleving ontwricht als bevolkingsgroepen tegen elkaar worden opgezet en iedereen in de ander een bedreiging gaat zien.

Moslims en extremisme

Hoewel er in Nederland maar een beperkt aantal aanhangers zijn van het jihadisme is het maatschappelijk verstoring effect buitenproportioneel. Het gevolg hiervan is dat er onterecht een negatieve beeldvorming ontstaat over de totale moslimgemeenschap. De overgrote meerderheid van de moslims steunt namelijk op geen enkele manier extremisme in de naam van de islam.

Preventie

In het landelijk actieprogramma wordt preventie als een van de belangrijkste gemeentelijke taken gezien bij het tegengaan van polarisatie, radicalisering en jihadisme. De preventieve aanpak is vooral gericht op het bijtijds opmerken van radicaliseringsprocessen bij groepen en individuen. Eerstelijns werkers hebben hierbij een belangrijke rol omdat zij de meeste contacten hebben met jongeren die mogelijk voor radicale ideeën vatbaar zijn.

Maatregel:

Er wordt gestart met deskundigheidsbevordering van eerstelijns werkers. Jeugd- en gezinswerkers en de leden van het Jeugd Preventie Team (J.P.T.) krijgen op korte termijn een cursus gericht op het herkennen van signalen die wijzen op radicalisering en het voorkomen van verder radicaliseren.

Platform sociale cohesie

Om te voorkomen dat personen verder radicaliseren is gerichte interventie noodzakelijk. Een brede multidisciplinaire benadering met lokale partners zoals scholen, moskeeën, jongerenwerkers, politie en andere professionals heeft hierbij een belangrijke rol. Binnen Helmond vindt overleg met deze partners plaats in het platform sociale cohesie. De professionals in dit platform kunnen bijdragen aan een klimaat dat extremisme ontmoedigt.

Maatregel:

Buiten de reguliere vergaderingen wordt het platform sociale cohesie, indien een van de deelnemers dit wenst, direct bijeengeroepen. Binnen het platform wordt besproken welke interventies kunnen worden toegepast en welke inbreng de partners gaan leveren. Het bestaande convenant wordt herschreven . Het aantal deelnemers van het platform is en wordt uitgebreid met partners die een rol kunnen spelen in het tegengaan van radicalisering.

Signalering radicalisering:

Naast preventie is het noodzakelijk dat de gemeente signalen over geradicaliseerde inwoners op een juiste wijze weet in te schatten omdat er anders sprake kan zijn van overhaaste en onterechte labels. Hiervoor is kennis en expertise nodig bij professionals. Daarnaast is informatie-uitwisseling met de lokale politie en andere partners noodzakelijk.

Maatregel:

Burgers en professionals kunnen signalen doorgeven bij het meldpunt Extremisme, een uitbreiding van Meld Misdaad Anoniem (0800-7000 of www.meldmisdaadanoniem.nl).

Maatregel:

Een medewerker van de eenheid veiligheid van de afdeling Bestuurs- en Juridische Zaken van de gemeente Helmond, is aanwezig als contactpersoon en coördinator voor alle zaken die betrekking hebben op polarisatie, radicalisering en jihadisme. Er vindt wekelijks overleg plaats met de nationale politie over radicalisering en de signalen die daarover zijn binnengekomen.

Maatregel:

Indien er meerdere ernstige signalen van radicalisering zijn wordt er gebruik gemaakt van het veiligheidshuis. In het veiligheidshuis volgt een multidisciplinair overleg met alle partners die voor een verder aanpak noodzakelijk zijn. Voor ieder individu (en zijn directe sociale omgeving) wordt een persoonsgerichte aanpak opgesteld.

Interventie bij Syriëgangsters

Naast preventie en herkenning van signalen heeft de gemeente Helmond taken indien er daadwerkelijk sprake is van jihadistische jongeren die op het punt staan om uit te reizen of terugkeren. Maatregelen die noodzakelijk zijn om het uitreizen te voorkomen worden in overleg met de nationale politie en het Openbaar Ministerie genomen.

De gemeente is ook verantwoordelijk voor de opvang van terugkeerders. Er zijn geen aanwijzingen dat er jihadstrijders zijn die voornemens zijn om naar Helmond terug te keren (situatie januari 2015).

Maatregel:

Voor mensen die de stap naar geweld al hebben gezet of op het punt staan dit te gaan doen zijn andere en repressieve ingrepen noodzakelijk. In deze situaties is het Openbaar Ministerie verantwoordelijk voor de opsporing en vervolging. Indien de opsporing zou leiden tot de aanhouding van een of meerdere terrorismeverdachten kunnen er problemen ontstaan op het terrein van openbare orde of kunnen omwonenden risico lopen. In deze gevallen wordt de burgemeester vooraf geïnformeerd.

Maatregel:

Indien er sprake is van een terugkerende jihadstrijder wordt de aanpak besproken in de driehoek (burgemeester, officier van justitie, politiechef). Interventies zijn casusafhankelijk en variëren in intensiteit, vorm en mate van dwang. Ze worden ingezet waar ze het meeste effect sorteren.

Terroristische aanslag:

Een groot aantal maatregelen die de overheid neemt na een terroristische aanslag vallen onder de reguliere aanpak van de crisisbeheersing en rampenbestrijding. Deze maatregelen zijn gericht op hulpverlening aan slachtoffers, handhaving van de openbare orde en verrichten van herstelwerkzaamheden. Er zijn echter ook enkele verschillen tussen een terroristische aanslag en rampen. Bij een “gewone” ramp is er (meestal) geen sprake van opzet. Bij een terroristische aanslag is dat wel het geval. Bij een terroristische aanslag moet rekening worden gehouden met opsporingsactiviteiten en de dreiging van vervolgaanslagen. De opschaling bij een terroristische aanslag volgt de normale procedure bij crisisbeheersing (GRIP, Gecoördineerde Regionale Incidentenbestrijdings Procedure). Hiervoor zijn geen aanvullende maatregelen noodzakelijk.